

Cymraeg mewn Ymarfer Proffesiynol 1
Welsh in Professional Practice 1
2025-26

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

BA1 - Darlith 14

Offer y Dosbarth
Classroom Equipment

Blwyddyn Newydd Dda!

Blwyddyn newydd dda i chi

<https://www.youtube.com/watch?v=bSWcOhLJ7K0>

Dyma fideo sy'n dysgu cân draddodiadol Gymraeg - "Blwyddyn Newydd Dda". Mae plant yn canu'r gân yma ar Ionawr y cyntaf.

This video teaches the traditional Welsh song sung by children as they go around houses wishing everyone a Happy New Year on January 1st. We call this tradition "Canu Calennig".

There are some very good examples of language teaching methodology in this clip.

Watch carefully and take note of the examples you see and hear.

**"Blwyddyn newydd dda i chi,
Ac i bawb sydd yn y tŷ.
Dyna ein dymuniad ni,
Blwyddyn newydd dda i chi!"**

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Canu Calennig

Beth mae'r plant yn wneud?

Pryd mae'r plant yn canu calennig?

Ydych chi'n hoffi'r gân? **Pam?**

Beth ydych chi'n wneud ar ddydd Calan?

Help llaw!

- Mae'r plant yn ...
- Mae'r plant yn canu calennig ar...
- Dw i'n hoffi'r gân achos...
- Dw i ddim yn hoffi'r gân achos...
- Ar ddydd Calan, dw i'n...

Nod y wers heddiw ydy ...

The aim of today's lesson is ...

CANOLFAN
GWASANAETHAU
CYMRAEG
WELSH LANGUAGE
SERVICES CENTRE

- **Adolygu**
Revision
- **Amser Cofrestru!**
Registration Time!
- **Offer y Dosbarth**
Classroom Equipment

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Mae hi'n amser adolygu!

It's time to revise!

Cwestiynau'r Dosbarth

Classroom Questions

Mae ‘Ydy...?’ ac ‘Ydy’r...?’ ar ddechrau’r cwestiwn yn holi am rywbeth pendant.

‘Ydy...?’ or ‘Ydy’r...?’ at the beginning of a question asks about something **definite**.

Mae ‘Oes...?’ ar ddechrau cwestiwn yn gofyn am rywbeth amhendant.

‘Oes...?’ at the beginning of a question asks about something **indefinite** (a / some).

'Ydy ...?' neu 'Oes ...?'

1. _____ Lois yn chwarae pêl-droed heno?
2. _____ Andrew yma heddiw?
3. _____ pensil gyda chi?
4. _____ 'r llyfr darllen gyda nhw?
5. _____ llyfr darllen gyda nhw?

Atebion!

1. **Ydy** Lois yn chwarae pêl-droed heno?
2. **Ydy** Andrew yma heddiw?
3. **Oes** pensil gyda chi?
4. **Ydy**’r llyfr darllen gyda nhw?
5. **Oes** llyfr darllen gyda nhw?

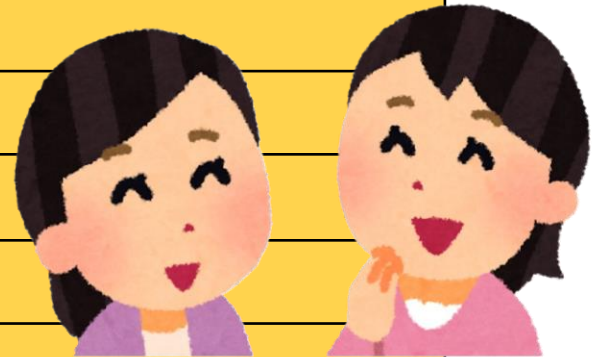

Rhestrwch... <i>List...</i>	3 gorchymyn (<i>commands</i>)
Cywirwch... <i>Correct...</i>	Bore da, pawb!
Cyfieithwch... <i>Translate...</i>	It was very cold yesterday in Carmarthen.
Gorffennwch... <i>Finish...</i>	Ydy ? Oes?
Newidwch... <i>Change...</i>	Mae hi'n hoffi dysgu Cymraeg.

Sgwrs

<i>Bethan:</i>	Bore da, Mari. Sut wyt ti?
<i>Mari:</i>	Rydw i'n iawn, diolch.
<i>Bethan:</i>	Ble wyt ti'n byw?
<i>Mari:</i>	Rydw i'n byw yn Llansteffan ar bwys y môr.
<i>Bethan:</i>	Wyt ti'n hoffi byw yn Llansteffan?
<i>Mari:</i>	Ydw, rydw i'n hoffi byw yn Llansteffan.
<i>Bethan:</i>	Beth ydy dy waith?
<i>Mari:</i>	Rydw i'n athrawes Ymarfer Corff yn Ysgol y Glannau.
<i>Bethan:</i>	Sut ysgol ydy hi?
<i>Mari:</i>	Mae hi'n ysgol hapus a phrysur!
<i>Bethan:</i>	Faint o blant sydd yn yr ysgol?
<i>Mari:</i>	Mae dros saith cant o blant yn yr ysgol.
<i>Bethan:</i>	Pryd wyt ti'n cyrraedd yr ysgol fel arfer?
<i>Mari:</i>	Fel arfer, rydw i'n cyrraedd yr ysgol tua chwarter wedi wyth.

Mae hi'n Amser Cofrestru!

It's Registration Time!

Mae hi'n amser cofrestru!

Bore da, bawb!

Mae hi'n amser
cofrestru!

Prynhawn da, blant!

Pwy sy'n barod?!

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Gorchmynion!

Edrychwch arna i!

Eisteddwch, bawb!

Gwrandewch yn ofalus, blant!

Gwranda'n ofalus, Jac!

Da iawn!

Bendigedig!

Ardderchog!

Mwy o Orchmynion!

Dim siarad, **b**lant!

Rhaid eistedd ar y mat!

Paid â gweiddi, Jac!

Peidiwch â
gweiddi, **f**erched!

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy'r cwestiwn?!

Ydy ... yma heddiw?

Is ... here today?

Sut wyt ti heddiw?

Yma!

Here!

Ble wyt ti'n byw?

Absennol!

Absent!

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy'r cwestiwn?!

Pwy sy'n absennol heddiw?

Carys a Dylan
sy'n absennol heddiw!

Beth ydy'r ateb?!

Wyt ti **eisiau**
cinio ysgol neu **f**rechdanau?

Dw i **eisiau** cinio
ysgol, os gwelwch
yn dda.

Beth ydy'r cwestiwn?!

Faint sy'n cael cinio ysgol heddiw?

22 sy'n cael cinio
ysgol heddiw.

Beth ydy'r ateb?!

Faint sy'n cael brechdanau heddiw?

Pump sy'n cael
brechdanau heddiw.

Beth ydy'r cwestiwn?!

**Pa ddydd ydy hi
heddiw?**

Dydd Iau
ydy hi heddiw.

'Ydy' yn y cwestiwn = 'Ydy' / 'Nac ydy' yn yr ateb

Ydy hi'n **ddydd** lau heddiw?

Ydy, mae hi'n
ddydd lau heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn
ddydd lau heddiw.

Beth ydy'r ateb?!

Pa **f**is ydy hi?

Mis **lonawr** ydy hi.

'Ydy' yn y cwestiwn = 'Ydy' / 'Nac ydy' yn yr ateb

Ydy hi'n **f**is lonawr?

Ydy, mae hi'n **f**is lonawr.

Nac ydy, dydy hi ddim yn
fis lonawr.

Beth ydy'r cwestiwn?!

Pa dymor ydy hi?

Gaeaf ydy hi.

Beth ydy'r dyddiad heddiw?

Dydd Sul
 Dydd Llun
 Dydd Mawrth
 Dydd Mercher
 Dydd Iau
 Dydd Gwener
 Dydd Sadwrn

Ionawr
 Chwefror
 Mawrth
 Ebrill
 Mai
 Mehefin
 Gorffennaf
 Awst
 Medi
 Hydref
 Tachwedd
 Rhagfyr

				1af y cyntaf	2il yr ail	3ydd y trydydd
4ydd y pedwerydd	5ed y pumed	6ed y chweched	7fed y seithfed	8fed yr wythfed	9fed y nawfed	10fed y degfed
11eg yr unfed ar dddeg	12fed y deuddegfed	13eg y trydydd ar dddeg	14eg y pedwerydd ar dddeg	15fed y pymthegfed	16eg yr unfed ar bymtheg	17eg yr ail ar bymtheg
18fed y deunawfed	19eg y pedwerydd ar bymtheg	20fed yr ugeinfed	21ain yr unfed ar hugain	22ain yr ail ar hugain	23ain y trydydd ar hugain	24ain y pedwerydd ar hugain
25ain y pumed ar hugain	26ain y chweched ar hugain	27ain y seithfed ar hugain	28ain yr wythfed ar hugain	29ain y nawfed ar hugain	30ain y degfed ar hugain	31ain yr unfed ar dddeg ar hugain

**Dydd Iau,
 Ionawr y nawfed ar hugain.**

Sut mae'r tywydd heddiw?

Mae hi'n braf heddiw.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Ydy hi'n **g**ymylog heddiw?

Ydy, mae hi'n **g**ymylog
heddiw.

Nac ydy, dydy hi ddim yn
gymylog heddiw.

Sut **oedd** y tywydd **ddoe**?

Roedd hi'n **w**yntog **ddoe**.

Sut bydd y tywydd yfory?

Bydd hi'n bwrw eira yfory.

Mae hi'n amser cofrestru!

- Greet the class!
- It's Registration Time!
- Is here today?
- Who is absent today?
- How are they feeling?
- Where do they live?
- School dinner / Sandwiches How many?
- Discuss Day / Month / Season
- What's the date?
- Discuss the weather
- Likes / Dislikes?

Rhif	Pwy?
1	Cara
2	Ed
3	Ella
4	Faye
5	Ffion
6	Jess
7	Jessie
8	Keira
9	Leona
10	Lily
11	Nia
12	Rosie
13	Shreya
14	Seren

Offer y Dosbarth

Classroom Equipment

Mae hi'n amser chwarae Wordwall!

0:05

cofrestr	llyfr	bwrdd gwyn	desg	ystafell
taflen waith	cyfrifiadur	gliniadur	gêm	cadair
computer	laptop	game	book	whiteboard
workheet	room	register	desk	chair

Pwy sy'n gallu cyflawni'r dasg yn yr amser byrraf? Cliciwch ar y llun neu sganiwch y côd.

Dyma...

Dyma Tom.

Here is Tom.

Dyma Mrs Jones.

This is Mrs Jones.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Cofiwch!

Mae treigladau meddal ar ôl 'Dyma'.

(soft mutation after 'Dyma')

- **Dyma Ddosbarth Miss Morgan.**

Here is Miss Morgan's Class.

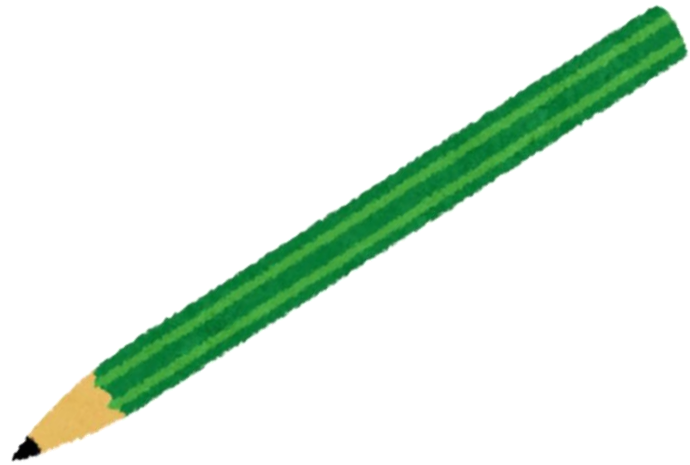
- **Dyma Flwyddyn 3.**

Here is Year 3.

p	>	b
t	>	d
c	>	g
b	>	f
d	>	dd
g	>	-
m	>	f
ll	>	l
rh	>	r

You can also use '**Dyma...**' for general objects.

Dyma b ensil.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **b**aent.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **f**rwys paent.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

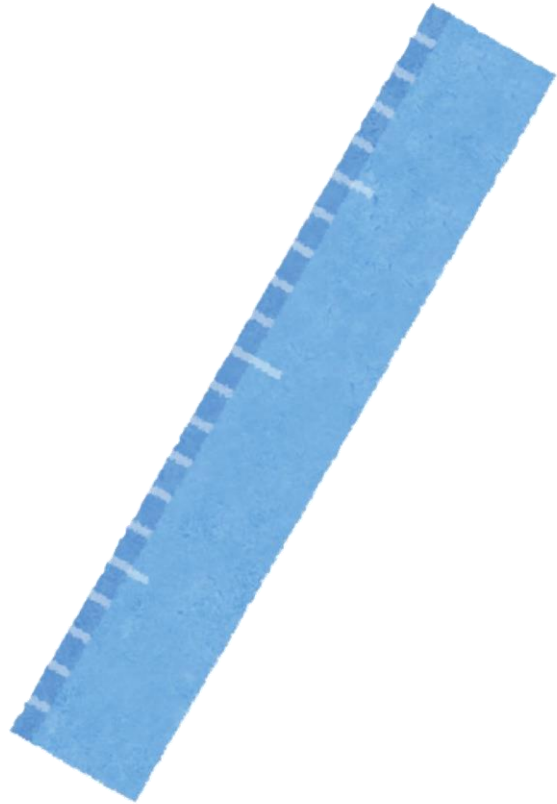
Dyma **g**reonau.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **b**ren mesur.

Dyma **b**ensiliau
lliw.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **b**otel ddŵr.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **g**gyfrifiadur.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

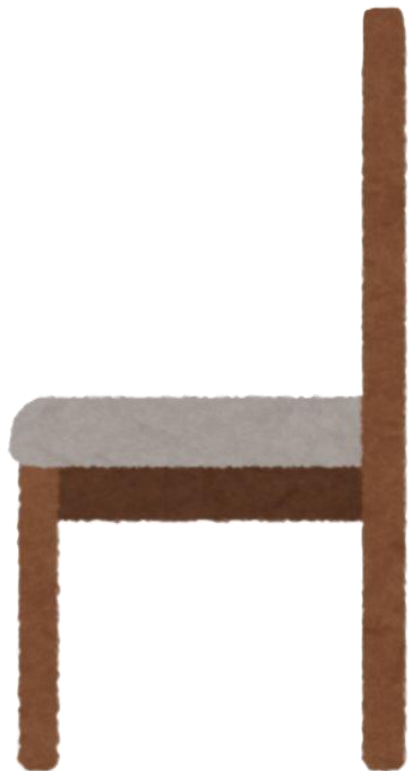
Dyma **l**iniadur.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

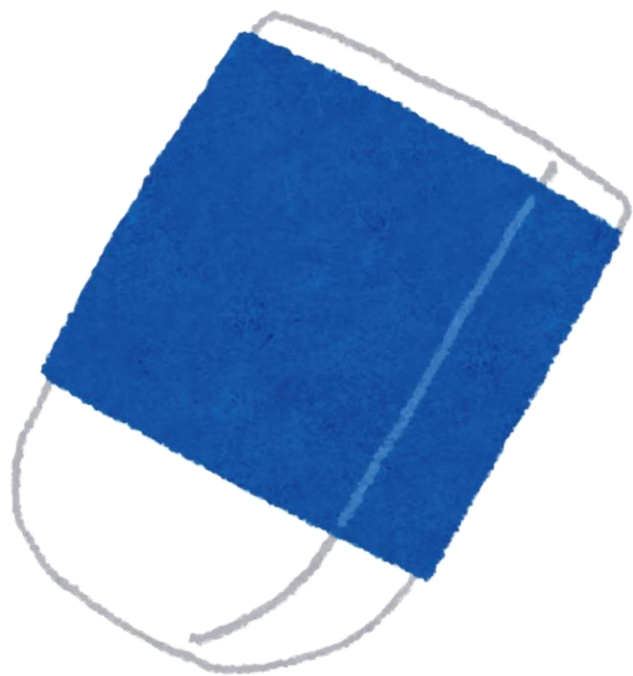
Dyma **g**adair.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma rwber.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

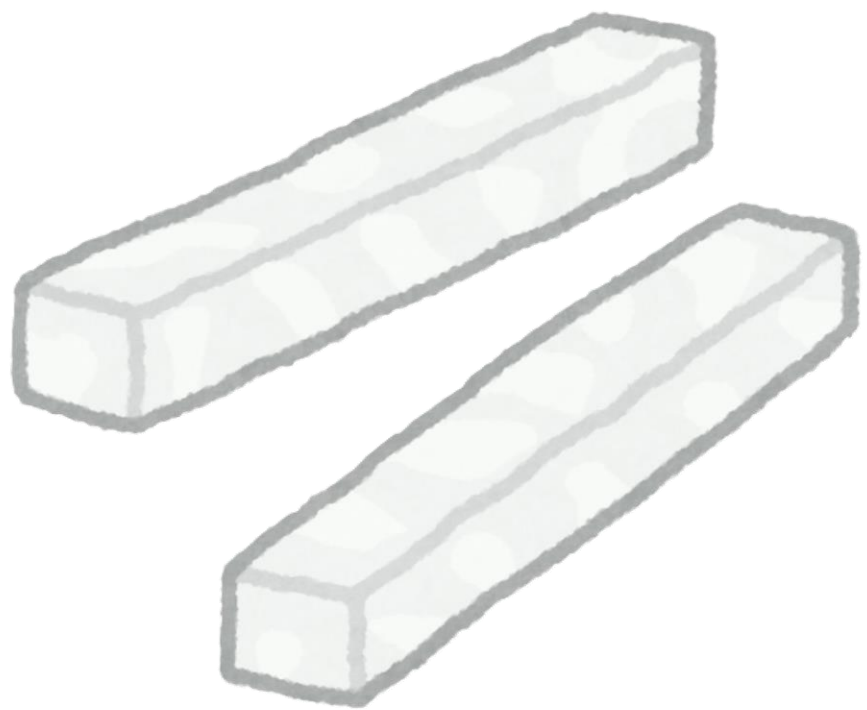
Dyma siswrn.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma sialc.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **l**ud.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

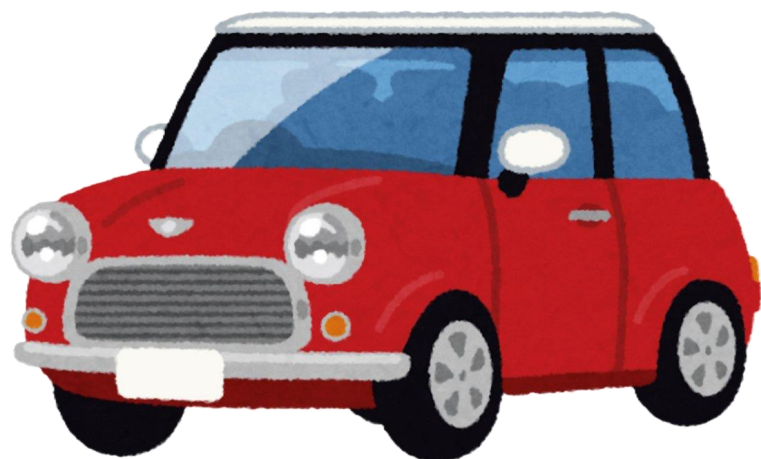
Dyma **d**edi.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **g**ar.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **f**ag.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma lyfr.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma ddesg.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **f**wrdd.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma raw.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **f**erch.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Dyma **f**achgen.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Ga i ...? + treigladau meddal

Ga i **f**efus?

May I have strawberries?

Ga i **r**awnwin?

May I have grapes?

Ga i **f**anana?

May I have a banana?

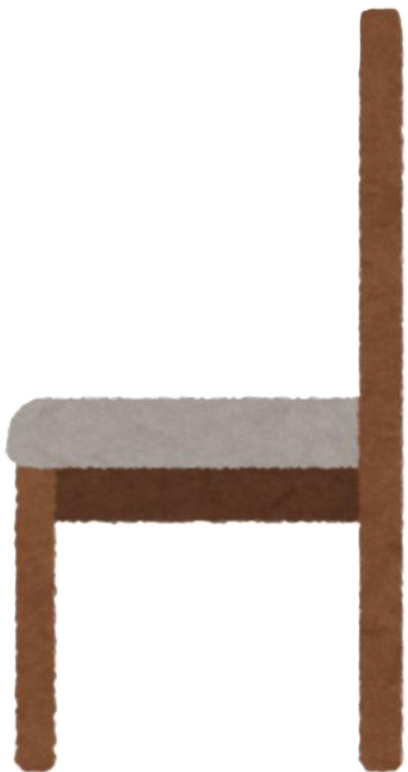
Ga i **b**ensil?

May I have a pencil?

Ga i **l**yfr?

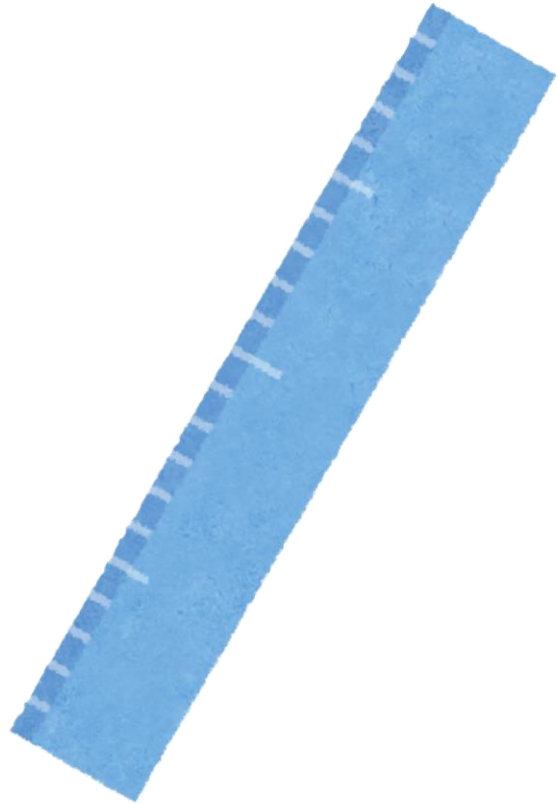
May I have a book?

Ga i **g**adair, os
gwelwch yn dda?

Ga i **b**ren mesur,
os gwelwch yn
dda?

Ga i **lud, os
gwelwch yn dda?**

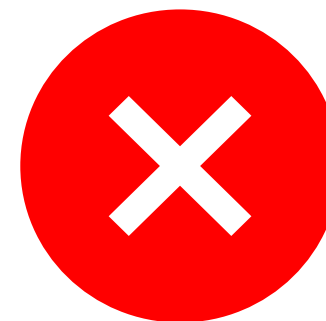
Ateb Cwestiynau *Answering Questions*

Ga i afal, os gwelwch
yn dda?

Cei

Na chei

Mae hi'n amser canu!

Ga i ...?

(Tôn: Frère Jacques)

Ga i **f**efus? Ga i **f**efus?

Cei, wrth gwrs. Cei, wrth gwrs.

Wyt ti eisiau mefus?

Wyt ti eisiau mefus?

Ydw, diolch. Ydw, diolch

*banana, afal, pinafal, grawnwin...

Ga i ...? + treigladd meddal

rhedeg

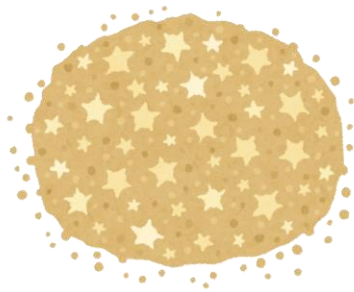
darllen

canu

mynd i'r tŷ
bach

chwarae yn y tywod

peintio

lliwio

Dyma gwestiynau defnyddiol ar gyfer y dosbarth!

Here are some useful questions for the classroom!

Ga i **w**eld dy
waith di?

Ga i **g**lywed dy
ateb di?

Ga i **w**eld beth
sy gyda ti?

Allwch chi feddwl am fwy?
Can you think of more?

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

coch

red

melyn

yellow

glas

blue

gwyrdd

green

porffor

purple

pinc

pink

brown

brown

oren

orange

du

black

llwyd

grey

gwyn

white

aur

gold

Cân - Lliwiau'r Enfys

https://www.youtube.com/watch?v=A-fs5JB_b7E

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Ydych chi'n cofio?!

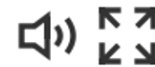
0:10

gwynedd	porffor	pinc	glas
oren	coch	melyn	

	yellow		purple
	pink		red
	blue		green
	orange		

Submit Answers

<https://wordwall.net/resource/278848>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Pa liw ydy'r ...?

Pa liw ydy'r

What colour is/are the

afal?

trowsus?

menig?

grawnwin?

llyfr?

bêl?

Coch.

Du.

Brown.

Gwyrdd.

Melyn.

Glas.

Cofiwch!

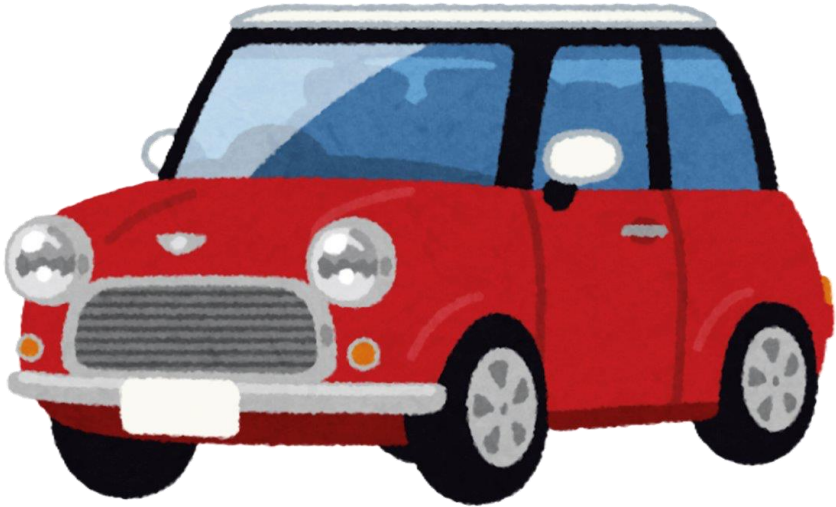
'Pa' always causes a treigladd meddal.

- Pa **liw**?
- Pa **ddydd** ydy hi?
- Pa **fis** ydy hi?

p	>	b
t	>	d
c	>	g
b	>	f
d	>	dd
g	>	-
m	>	f
ll	>	l
rh	>	r

Pa liw ydy'r car?

Mae'r car yn **g**och.

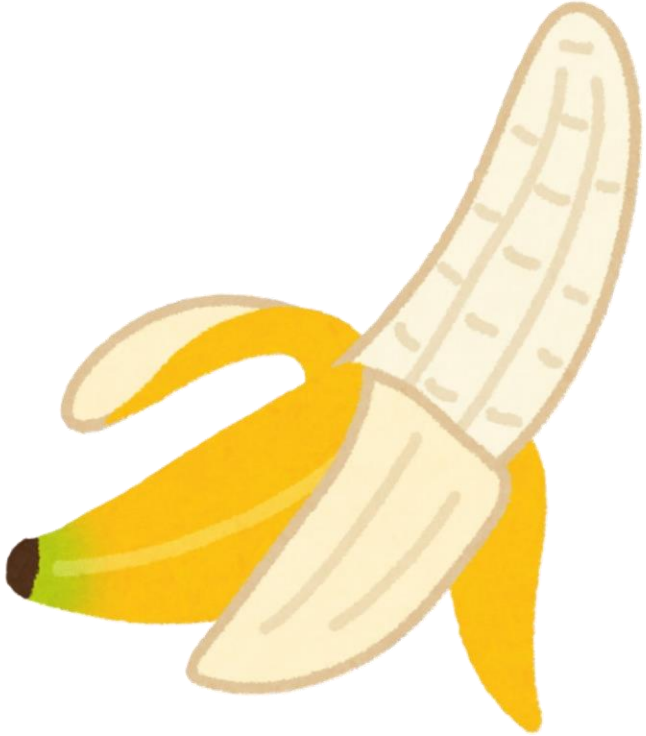

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Pa liw ydy'r banana?

Mae'r banana yn **f**elyn.

Pa liw ydy'r llyfr?

Mae'r llyfr yn **f**rown.

Pa liw ydy'r afal?

Mae'r afal yn **w**yrrdd.

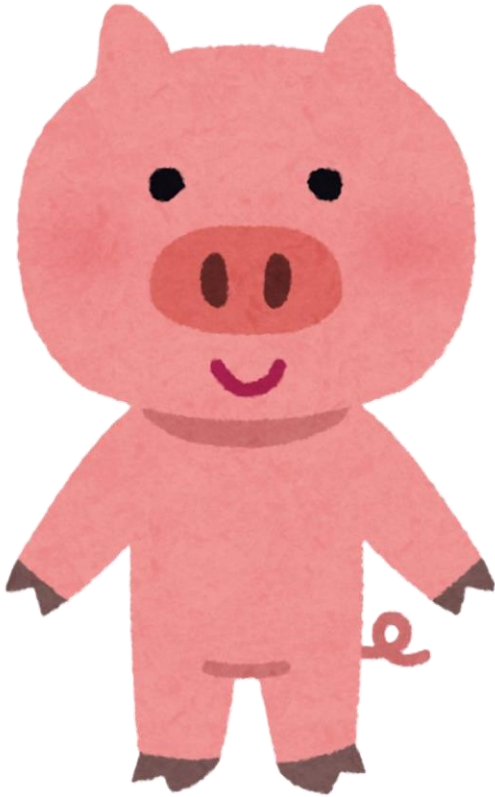

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Pa liw ydy'r mochyn?

Mae'r mochyn yn **b**inc.

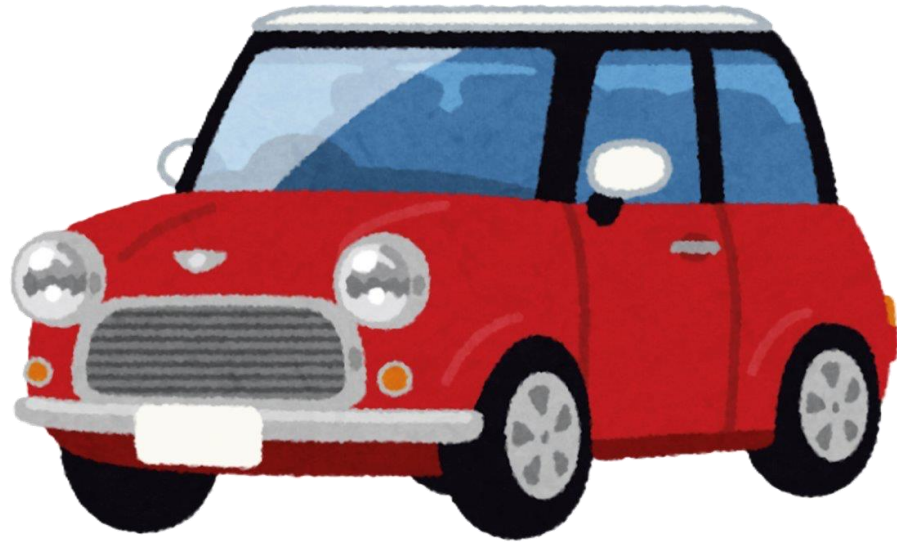
hwn / hon *this*

Yn Gymraeg, nouns are masculine, feminine or plural.

- **hwn** is used with masculine nouns
- **hon** is used with feminine nouns

Pa liw ydy hwn?

Coch ydy e.
Coch ydy hwn.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Pa liw ydy **hwn**?

Gwyrdd ydy **e**.
Gwyrdd ydy **hwn**.

Pa liw ydy hon?

Llwyd ydy hi.
Llwyd ydy hon.

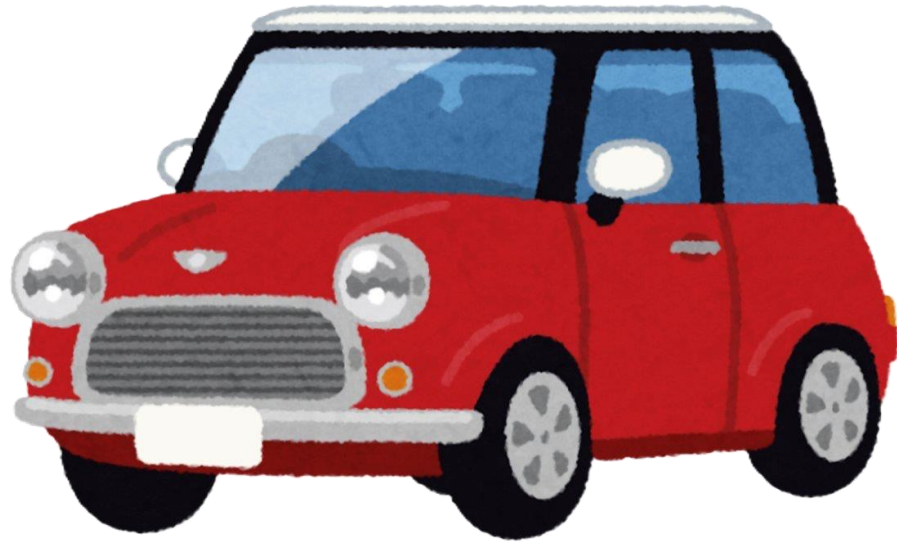
Pa liw ydy hon?

Brown ydy hi.
Brown ydy hon.

Beth ydy hwn?

Car ydy hwn.

Beth ydy hwn?

Afal ydy hwn.

Beth ydy hwn?

Llyfr ydy hwn.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy hon?

Siwmpwr ydy hon.

Beth ydy hon?

Desg ydy hon.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy hon?

Pêl ydy hon.

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy'r rhain?

Llyfrau ydy'r rhain.

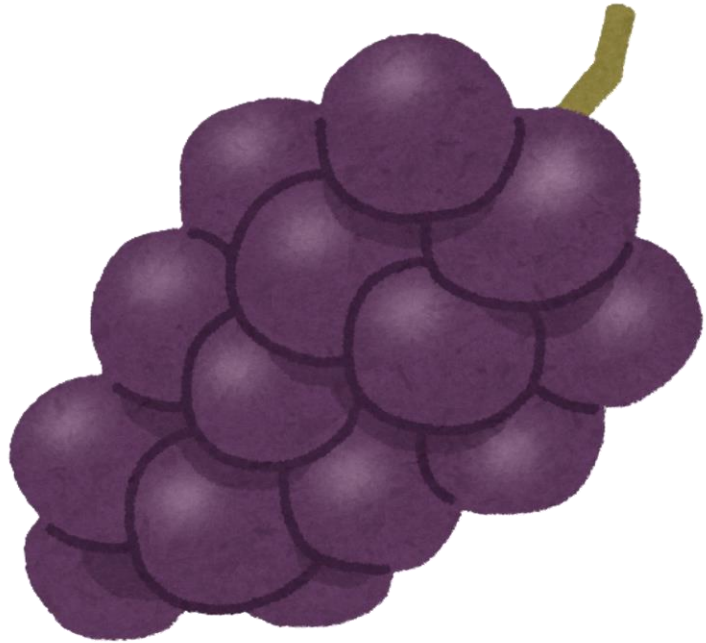
Beth ydy'r rhain?

Esgidiau ydy'r rhain.

Beth ydy'r rhain?

Grawnwin ydy'r rhain.

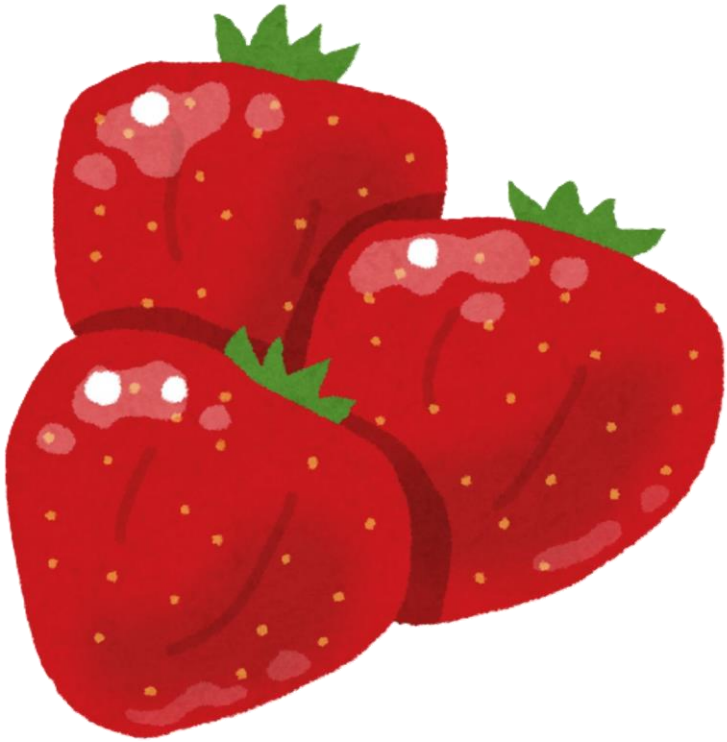

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Beth ydy'r rhain?

Mefus ydy'r rhain.

Benywaidd / Gwrywaidd

Yn y Gymraeg, mae enwau'n gallu bod yn:

- **fenywaidd, e.e. merch, ysgol**
- **wrywaidd, e.e. bachgen, disgybl**
- **lluosog, e.e. plant, llyfrau**

In Welsh nouns can be:

- *feminine, e.g. merch, ysgol*
- *masculine, e.g. bachgen, disgybl*
- *plural, e.g. plant, llyfrau*

*Yn Gymraeg, some numbers have a masculine **and** a feminine version.*

Gwrywaidd *Masculine*

- un
- dau
- tri
- pedwar
- pump
- chwech
- saith
- wyth
- naw
- deg

Benywaidd *Feminine*

- un
- **dwy**
- **tair**
- **pedair**

Un 1

un + enw gwrywaidd + DIM treigladd

ci	un ci
bachgen	un bachgen
disgybl	un disgybl
plentyn	un plentyn
tabl	un tabl

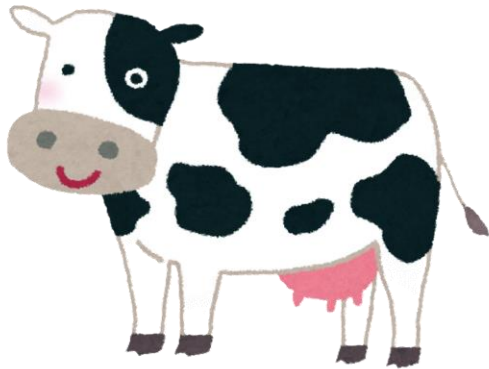
un + enw benywaidd + treigladd meddal
(p, t, c, b, d, g, ll, m, rh)

cath	un g ath
merch	un f erch
cadair	un g adair
llaw	un l aw
taflen	un d aflen

Un 1

Rhowch 'un' o flaen y geiriau hyn:

Dau / Dwy 2

**dau + enw gwrywaidd +
treigladd meddal**

(p, t, c, b, d, g, ll, m, rh)

bachgen	dau f achgen
doli	dau dd oli
plentyn	dau b lentyn
ci	dau g i

**dwy + enw benywaidd +
treigladd meddal**

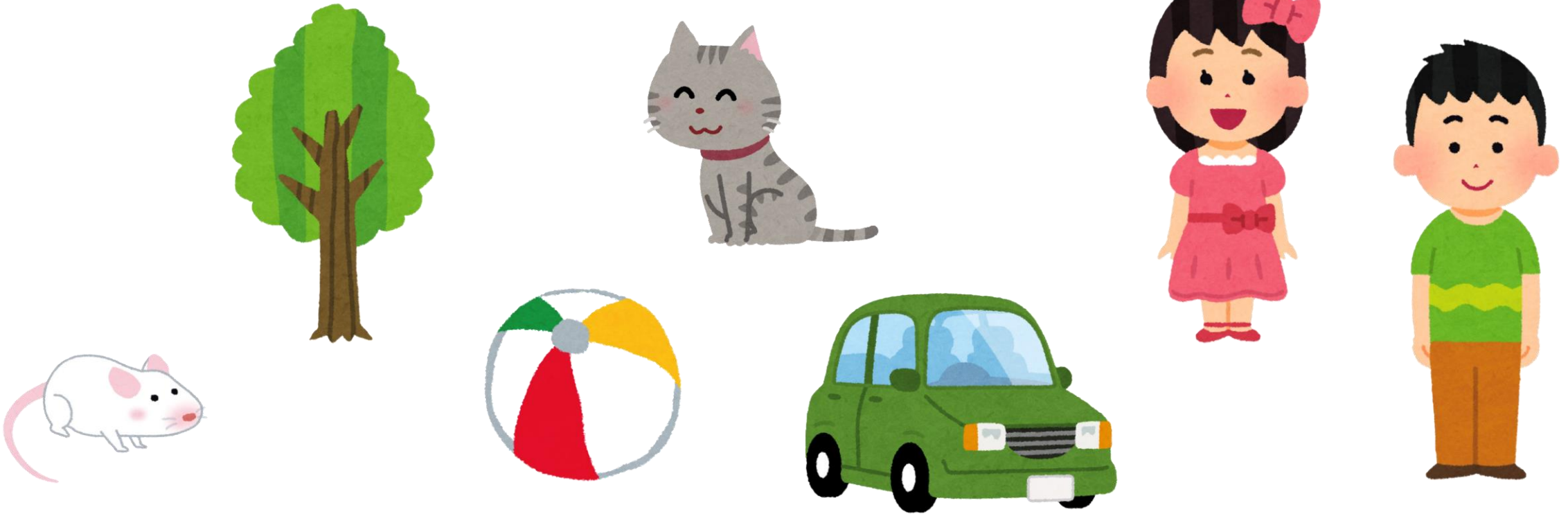
(p, t, c, b, d, g, ll, m, rh)

merch	dwy f erch
cadair	dwy g adair
pêl	dwy b êl
cath	dwy g ath

Dau / Dwy 2

Rhowch '2' o flaen y geiriau hyn:

Tri / Tair 3

**tri + enw gwrywaidd +
treigladd laes**

(p, t, c)

plentyn	tri ph lentyn
tabl	tri th abl
cerdyn	tri ch erdyn
ci	tri chi

**tair + enw benywaidd +
DIM treigladd**

merch	tair merch
cadair	tair cadair
pêl	tair pêl
cath	tair cath

Tri / Tair 3

Rhowch '3' o flaen y geiriau hyn:

Pedwar / Pedair 4

pedwar + enw gwrywaidd + DIM treiglad

plentyn	pedwar plentyn
tabl	pedwar tabl
cerdyn	pedwar cerdyn
ci	pedwar ci

pedair + enw benywaidd + DIM treiglad

merch	pedair merch
cadair	pedair cadair
pêl	pedair pêl
cath	pedair cath

Help Llaw! *A Helping Hand!*

Gwrywaidd <i>Masculine</i>	Benywaidd <i>Feminine</i>
1 un + DIM treiglad	1 un + treiglad meddal
2 dau + treiglad meddal	2 dwy + treiglad meddal
3 tri + treiglad llaes	3 tair + DIM treiglad
4 pedwar + DIM treiglad	4 pedair + DIM treiglad

Rhifo

Rhif	Gwrywaidd un	Benywaidd un
1	un bachgen	un ferch
2	dau	dwyrch
	dau fachgen	dwyrch ferch
3	tri	tair
	tri bachgen	tair merch
	tri phlentyn	
4	pedwar	pedair
	pedwar bachgen	pedair merch
5	pump	
6	chwech	
	chwe phlentyn	
7	saith	
8	wyth	
9	naw	
10	deg	
11	un deg un	66 chwe deg chwech
22	dau ddeg dau	77 saith deg saith
33	tri deg tri	88 wyth deg wyth
44	pedwar deg pedwar	99 naw deg naw
55	pum deg pump	100 cant

Counting

Cofiwch

Un, dau *and* dwy *cause a soft mutation.*

Tri *and* chwe *cause an aspirate mutation.*

Numbers are followed by singular nouns,
e.g. deg llyfr, tri deg punt

- pump *and* chwech *are shortened to* pum *and* chwe *in front of a noun or number,*
e.g. pum merch, chwe bachgen
- cant *is shortened to* can *when followed by another word,*
e.g. can punt.

ci

tri chi

dau gi

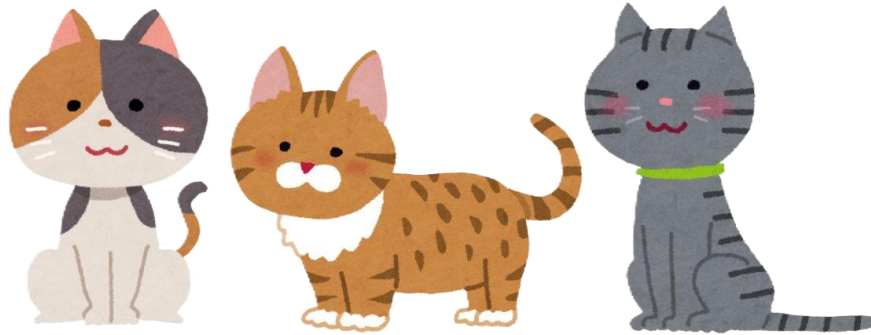
pedwar ci

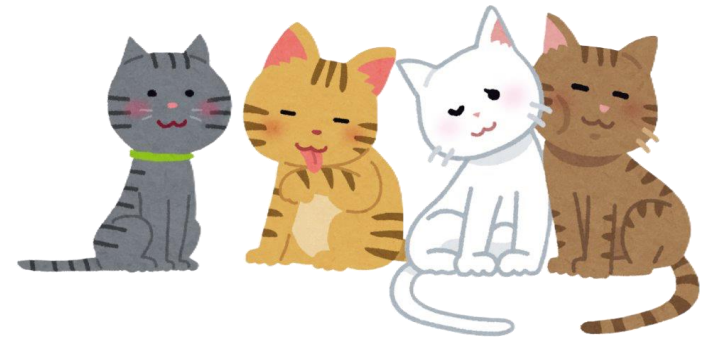
cath

dwy **g**ath

tair cath

pedair cath

Enw	Gwr / Ben?	1	2	3	4
	gwrywaidd	un ci			
				tri cheffyl	
					pedwar llyfr
		un ddafad			
llygoden					
					pedwar tedi
papur					
			dwyr seren		
cadair					
	benywaidd			tair cath	
		un bwrdd			
teledu					
			dau gar		

Da iawn, bawb!

Hwyl fawr!

